

Realizáciou projektových činností by sme chceli podporiť environmentálne správanie všetkých aktérov procesu, poskytnúť dostatok informácií o výhodách a nevýhodách posudzovaných projektov, minimalizovať dôvody k vytváraniu konfliktov, dosiahnuť včasné zapojenie účastníkov procesu vrátane verejnosti do procesu posudzovania, optimalizovať projekty s ohľadom na životné prostredie a zdravie ľudí už pri plánovaní a projektovaní, umožniť verejnosti uplatniť si všetky práva na účasť v procese, prijať viditeľné, merateľné a udržateľné opatrenia v oblasti ochrany a starostlivosti o životné prostredie a zdravie ľudí.

Ochrana životného prostredia zohráva významnú úlohu v procese transformácie prihraničných regiónov na konkurencieschopný región založený na znalostiach, informáciách a vzdelávaní. Nepriaznivá situácia v oblasti životného prostredia znižuje atraktivitu regiónu, negatívne ovplyvňuje kvalitu života jeho obyvateľov a v konečnom dôsledku môže brániť v ďalšom hospodárskom rozvoji regiónu.

Veríme, že zdokonalené cezhraničné procesy s poskytovaním komplexných informácií a spoluprácou subjektov zainteresovaných do procesu prispievajú k dosiahnutiu trvalo udržateľného, ekologického a inovatívneho rozvoja regiónov bez konfliktov.

RNDr. Mária Hrnčárová
SAŽP – Centrum environmentalistiky a informatiky,
projektová manažérka

Foto: archív autorky

Účastníci Úvodného pracovného stretnutia projektového tímu projektu e-MAT, ktoré sa konalo 11. mája 2011 v Bádene

Green Mountain – model trvalo udržateľného rozvoja horských oblastí

Horské oblasti štátov združených v Európskej únii zaberajú 35,2 % jej rozlohy a predstavujú dôležité ekosystémy, ktoré sú v poslednej dobe vystavované sérii rizík a hrozieb, ako napr. opúšťanie územia, používanie nevhodných modelov rozvoja územia, nedostatok integrovaného, trvalo udržateľného prístupu, strata biodiverzity či degradácia ekosystémov. Z hľadiska podielu rozlohy horských oblastí na rozlohe štátu je Slovensko umiestnené na štvrtom mieste, nakoľko viac ako 50 % územia SR má charakter horskej oblasti.

Foto: Lucia Vačoková

Pohľad do modelového územia projektu Verejno-súkromného partnerstva Horehron

O projekte

Slovenská republika nemá doteraz vypracovanú osobitnú horskú politiku. Aj preto je pre ňu prínosom realizácia projektu so skráteným názvom Green Mountain, podporeného v rámci druhej výzvy SEE Programme, ktorý rieši problematiku horských oblastí prostredníctvom rozvoja a šírenia spoločného modelu trvalo udržateľného rozvoja a manažmentu horských oblastí. Projekt poskytne integrovanú stratégiu pre zhodnocovanie a uchovávanie prírodných a chránených horských oblastí. Model trvalo udržateľného rozvoja bude vyvíjať medzinárodný projektový tím, pozostávajúci z 12 organizácií z 10 krajín juhovýchodnej Európy (IT, AT, HU, BG, RO, GR, SK, ME, BIH). Partnerom projektu za Slovensko je Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) so svojim projektovým tímom, zloženým z pracovníkov Centra tvorby krajiny, environmentálnej výchovy a vzdelávania a Centra environmentalistiky a informatiky.

Riadiaci výbor

Riadiaci výbor projektu, zložený zo zástupcov partnerov projektu, na svojom prvom zasadnutí, ktoré sa konalo 24. - 25. mája 2011 v provincii Macerata, Taliansko (Lead partner projektu), detailne naplánoval aktivity projektu a prostredníctvom troch tematických oblastí a štyroch akčných fáz projektu boli zadané konkrétne výstupy a výsledky projektu.

Prezentácia SAŽP

V rámci prvej akčnej fázy projektu SAŽP spracovala a odpredzentovala Analýzu súčasného stavu (ESA) modelového územia – Verejno-súkromného partnerstva Horehron, ktoré je situované v krajinársky hodnotnom území a disponuje vysokým prírodným a územným potenciálom (NP Nízke Tatry, NP Muránska planina a NP Slovenský raj), avšak aj pre toto územie je charakteristická znevýhodnenosť svojou lokalizáciou v horskom prostredí a z nej vyplývajúce už spomínané riziká a hrozby. Najväčšou hrozbou územia, vzhľadom k problematike horských oblastí, je odlišnosť obyvateľstva súvisiaci s neustále sa zvyšujúcimi životnými nákladmi, ďalej sú to environmentálne a ekologické ohrozenia.

Ďalšie projektové aktivity

V druhej akčnej fáze projektu budú zostavené tri pracovné skupiny (WG), kde každá bude samostatne pracovať na konkrétnej problematike horských sídel. SAŽP bude lídrom pracovnej skupiny WG2: Metódy a stratégie pre koordinovaný manažment politik a plánov. Zároveň nominuje svojich expertov do WG1 (Identifikácia ekonomicky trvalo udržateľných aktivít a produktov) a WG3 (Metódy a stratégie pre informovanosť a zvyšovanie povedomia), čím odborné a organizačne prispieje k tvorbe modelu trvalo udržateľného rozvoja a manažmentu horských oblastí.

V tretej akčnej fáze bude zabezpečená implementácia modelu trvalo udržateľného rozvoja a manažmentu horských oblastí do verejných politik, s cieľom zapojenia zainteresovaných strán (stakeholderov) danej problematiky. Následne budú partneri spoločne vytvárať manažmentové plány svojich území, podporovať územné zladenie procesov ekonomických subjektov, tvorcov politik a rozhodnutí na regionálnej a lokálnej úrovni, s cieľom koordinácie manažmentovej stratégie a osvojenia si manažmentového plánu územia.

Vo štvrtej akčnej fáze budú projektoví partneri prostredníctvom spoločných pilotných akcií, podujatí a medzinárodnej online platformy spoločne testovať, šíriť a odovzdávať do územia model trvalo udržateľného rozvoja a manažmentu horských oblastí.

Kombinácia tematických oblastí strategického významu, implementovaná prostredníctvom štyroch ucelených akčných fáz na multiúrovňovom partnerstve, povedie k dosiahnutiu očakávaných výstupov a výsledkov projektu.

Ing. Lucia Vačoková
SAŽP – Centrum tvorby krajiny, environmentálnej výchovy a vzdelávania,
projektová manažérka

